

**Een archeologisch verkennend
inventariserend veldonderzoek door
middel van boringen aan de Stationsweg
39 te Venray (L)**

A.J. Wullink

ARC-Rapporten 2009-129

Geldermalsen
2009
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch verkennend inventariserend veldonderzoek door
middel van boringen aan de Stationsweg 39 te Venray (L)

ARC-Rapporten 2009-129
ARC-Projectcode 2009/314

Tekst

A.J. Wullink & J.J.A. Wijnen

Afbeeldingen

A.J. Wullink & J.J.A. Wijnen

Redactie

A.J. Wullink

Beheer en plaats van documentatie

Archaeological Research & Consultancy
definitieve versie

Autorisatie — C.G. Koopstra

Uitgegeven door

ARC bv

Postbus 41018

9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Geldermalsen, 2009

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

---

Projectgegevens

Projectnaam	Stationsweg 39
Projectcode	2009/314
Archisnummer	36085
Projectleider	drs. A.J. Wullink
Contact	0345-620101, a.j.wullink@arcbv.nl
Opdrachtgever	Econsultancy Boxmeer, J.J.A. Wijnen
Contact	0485-581817, wijnen@econsultancy.nl
Bevoegd gezag	Gemeente Venray, dhr. M. Terpelle
Contact	0478-523333, michel.terpelle@venray.nl
Beoordeling	SRE Milieudienst, drs. J. Schotten
Contact	040-2594403, j.schotten@milieudienst.sre.nl

Locatiegegevens

Toponiem	Stationsweg 39
Plaats	Venray
Gemeente	Venray
Provincie	Limburg
Kaartblad	52B
RD-coördinaten	N: 196263/393593 O: 196286/393546 Z: 196273/393513 W: 196238/393572
Oppervlakte	Ca. 0.2 ha

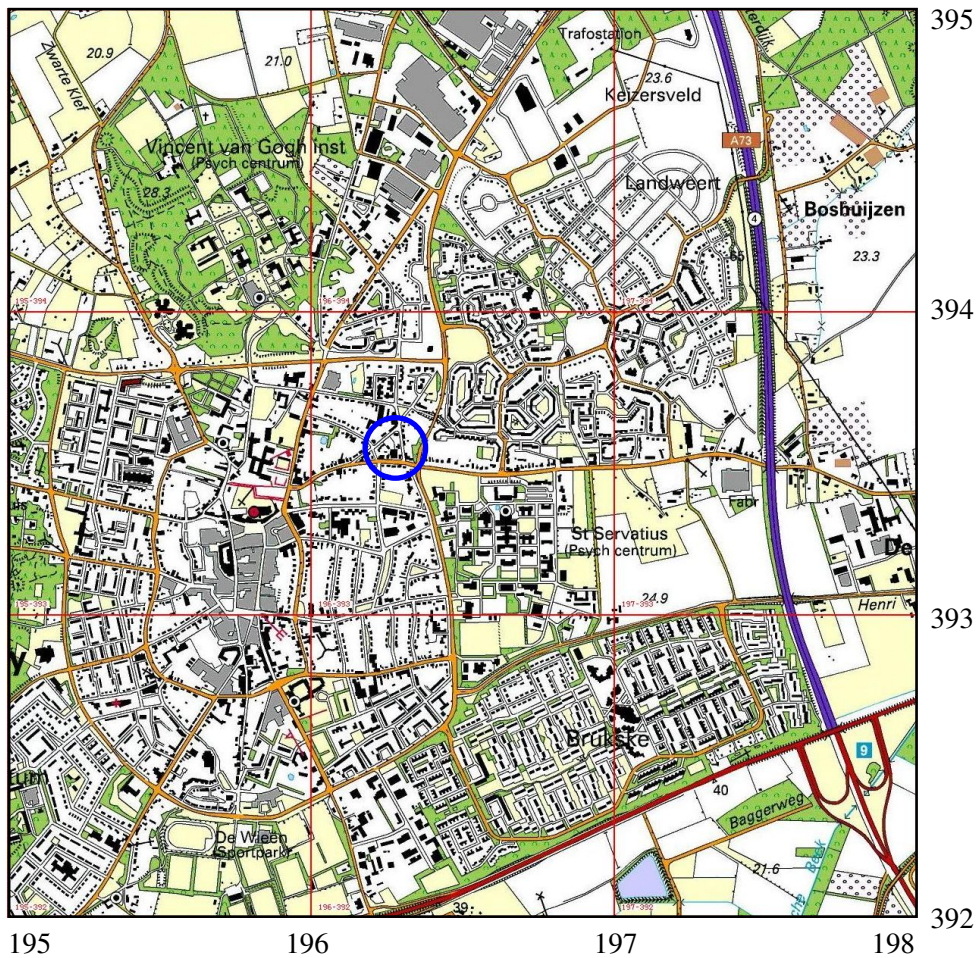

Beschrijving onderzoekslocatie

Geologie	Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden
Geomorfologie	Bebouwd. Oorspronkelijk valt het plangebied waarschijnlijk binnen een gebied met dekzandruggen al dan niet met een oud bouwlanddek (3L5) of een laag landduin (4K19).
Bodem	Bebouwd. Oorspronkelijk valt het plangebied waarschijnlijk binnen een gebied met hoge zwarte enkeerdgrond in lemig fijn zand
Historische situatie	Aan het begin van de 19e eeuw is de locatie in gebruik als bouwland, ten zuiden van het gehucht Landweert. Vanaf 1920 wordt de omgeving van de locatie bebouwd. De locatie zelf is in de 2e helft van de 20e eeuw bebouwd en verhard.
Archeologische verwachting	De onderzoekslocatie heeft waarschijnlijk een hoge archeologische trefkans voor archeologica vanaf het Laat-Paleolithicum.

Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van Econsultancy uit Boxmeer heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een verkennend archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van boringen uitgevoerd aan de Stationsweg 39 te Venray (afb. 1). Aanleiding tot dit onderzoek vormt de voorgenomen sloop van de bestaande bebouwing en de nieuwbouw van 5 woningen. Drie woningen (Stationsweg) zullen bestaan uit twee bouwlagen met een kap en twee woningen zullen uit één bouwlaag met kap bestaan, met per woning een aanbouw bestaande uit één bouwlaag. Er zijn geen kelders voorzien in het plan. De aanlegdiepte van de funderingen wordt circa 80 cm –mv. De consequentie van de voorgenomen ingreep is dat eventuele waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast. Conform de Wet op de archeologische monumentenzorg dient het plangebied eerst te worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologische waarden.¹ Het veldwerk is uitgevoerd op 14 mei 2009 door dr. J.J.A. Wijnen van Econsultancy, onder leiding van drs. A.J. Wullink van ARC bv. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die gesteld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.1).²

1.2 Onderzoeksgeschiedenis

In mei 2009 is een bureau-onderzoek verricht door Econsultancy.³ Het archeologisch verwachtingsmodel uit het bureau-onderzoek vormt het uitgangspunt voor dit inventariserend veldonderzoek en is hieronder weergegeven.

Op grond van de verzamelde archeologische en aardwetenschappelijke informatie is de volgende gespecificeerde verwachting opgesteld:

Uit de landschappelijke ligging (dekzandruggen met waarschijnlijk oorspronkelijk hoge zwarte enkeerdgronden), blijkt dat het plangebied vanaf het Paleolithicum gunstig is geweest voor jagers-verzamelaars en vanaf het Neolithicum voor landbouwers. Volgens de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Venray valt het plangebied binnen een gebied met een hoge verwachting, direct ten oosten van een gebied van archeologische betekenis, terrein van hoge waarde of terrein van zeer hoge waarde en ligt nabij een gebied met lage archeologische verwachting (westelijk). Volgens de Archeologische Verwachtingskaart (jagers-verzamelaars) bevindt het plangebied zich binnen de kaartenheid hoge en droge gebieden met een lage verwachting. Op het historische kaartmateriaal ligt het plangebied op een perceel bouwland dat omringd wordt door wegen van voor 1806 en ligt net ten noordoosten het kleine gehucht Landweert. Op circa 50 m ten oosten werden bij

¹In werking getreden op 1 september 2007.

²De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

³Wijnen, J.J.A., april 2009: *Archeologisch bureauonderzoek Stationsweg 39 te Venray in de gemeente Venray*, Econsultancy Rapport 09043183 (conceptversie).

archeologisch booronderzoek middeleeuwse vondsten (en mogelijk een prehistorische vondst) aangetroffen binnen het voormalige gehucht Landweert. Het plangebied heeft daarom een hoge archeologische verwachting. In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden. De kans op het voorkomen van de resten is hoog. De archeologische resten komen voor onder het esdek en in de top van de oorspronkelijke C-horizont. De vondstenlaag is opgenomen onderin het esdek; hier wordt ook wel van 'cultuurlaag' gesproken: een doorwerkte oude bodem tussen het esdek en de ongeroerde ondergrond met kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, vuursteen en houtskool. Archeologische sporen (uitgezonderd waterputten en diepe paalsporen) zullen zich bevinden tot ongeveer 25 cm in de top van de C-horizont. Organische resten en bot zullen door de relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Het complextype en de omvang kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens.

Aan en direct onder het maaveld worden archeologische resten verwacht uit de Nieuwe Tijd. De kans op het voorkomen van de resten is hoog. De vondstenlaag van deze resten zal zich niet dieper bevinden dan ca. 30 cm beneden het maaveld. Organische resten en bot zullen door de boven het hoogste grondwaterpeil (1 m –mv) heersende relatief droge en zure bodemomstandigheden slecht zijn geconserveerd. Andere type indicatoren (aardewerk) zijn waarschijnlijk matig goed geconserveerd. Het complextype en de omvang van eventuele archeologische resten kunnen niet nader worden gespecificeerd door de beperkte gegevens.

1.3 Doel van het inventariserend veldonderzoek

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) dient ertoe het in het bureau-onderzoek voorgestelde verwachtingsmodel te verifiëren en met veldwaarnemingen te completeren. Het IVO bestaat uit drie stappen: verkennend, karterend en waarderend. Het verkennend onderzoek richt zich op de bodemopbouw en mogelijke bodemverstoringen die de archeologische trefkans kunnen beïnvloeden. Het karterend onderzoek stelt vast of er al dan niet archeologische waarden aanwezig zijn. Het waarderend onderzoek bepaalt de waarde van de archeologische resten.

1.4 Werkwijze

Het IVO is uitgevoerd als een verkennend booronderzoek. Hiertoe zijn met behulp van een edelmanboor met een diameter van 7 cm op het onderzoeksterrein vijf boringen geplaatst tot maximaal 300 cm –mv. De boringen zijn, rekening houdend met de aanwezige bebouwing en de toekomstige nieuwbouw, verspreid over het terrein gezet om een juiste, algehele indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen. De boorkernen zijn zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies konden worden beschreven en opgemeten. Het opgeboorde materiaal is doorzocht op de aanwezigheid van archeologische resten. Vervolgens is de bodemopbouw per boring beschreven en is er gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken,

vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaardbeschrijvingsmethode (ASB).

2 Resultaten inventariserend veldonderzoek

De locatie van de boringen is weergegeven in afbeelding 2. De resultaten van het verkennend booronderzoek zijn opgenomen in bijlage 1. In alle boringen werden matig fijne zanden aangetroffen met plaatselijk een sterk tot uiterst siltige zandlaag. In een bestaande peilbuis van UDM Geleen is op 20 december 2007 een grondwaterstand van 295 cm –mv gemeten.

De gehele locatie is verhard met asfalt, puin, klinkers of tegels. Onder deze verhardingen en bijbehorende funderingslagen is het oorspronkelijke bodemprofiel in vier van de vijf boringen sterk vergraven, tot een diepte van 100 (boring 1) à 160 cm –mv (boring 3). In dit vergraven pakket zijn baksteenresten, sintels, glas, recent aardewerk en een recente bout waargenomen. In boring 2 werd onder een 50 cm dikke puinlaag tot 255 cm –mv een pakket opvulzand aangetroffen. Onder het verstoorde pakket, dan wel het opvulzand ligt het oorspronkelijke moedermateriaal, de C-horizont, welke bestaat uit matig fijn zand en enkele leemlagen. De leemlagen bevatten roestvlekken.

In de boringen zijn nog restanten van een esdek te herkennen, maar gesteld kan worden dat dit esdek tot ver in de C-horizont is vergraven of in het geheel is afgegraven. .

In de boringen zijn, op het baksteen, puin, recent glas, een bout en 20e eeuwse aardewerk na, geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3 Samenvatting en conclusie

Volgens het bureau-onderzoek door Econsultancy ligt de locatie waarschijnlijk op dekzandruggen, waarop hoge zwarte enkeerdgronden tot ontwikkeling zijn gekomen. De enkeerdgronden hebben, doordat ze de oorspronkelijke (podzol)bodems veelal beschermen tegen (recente) bodemversturende ingrepen, een hoge archeologische trefkans. In de dekzandgebieden kunnen in principe bewoningssporen vanaf het Laat-Paleolithicum worden aangetroffen. Op het historische kaartmateriaal ligt het plangebied op een perceel bouwland dat omringd wordt door wegen van voor 1806 en ligt net ten noordoosten het kleine gehucht Landweert. Op circa 50 m ten oosten werden bij archeologisch booronderzoek middeleeuwse vondsten (en mogelijk een prehistorische vondst) aangetroffen binnen het voormalige gehucht Landweert. Het plangebied heeft daarom een hoge archeologische verwachting.

Het verkennend inventariserend booronderzoek heeft aangetoond dat de locatie inderdaad op een dekzandrug ligt. Restanten van het esdek zijn wel aangetroffen, maar het oorspronkelijke bodemprofiel is sterk vergraven tot 100 á 255 cm -mv. De vergravingen zijn, gezien de aanwezigheid puin, baksteen, glas, aardewerk uit de 20e eeuw en sintels, van recente ouderdom.

Door de diepe vergravingen is de kans op de aanwezigheid van archeologische resten binnen het plangebied klein. Bovendien gaan de bouwplannen uit van een funderingsdiepte van 80 cm beneden het huidige maaiveld, waardoor er geen activiteiten plaatsvinden in het onverstoorde pakket.

4 Aanbeveling

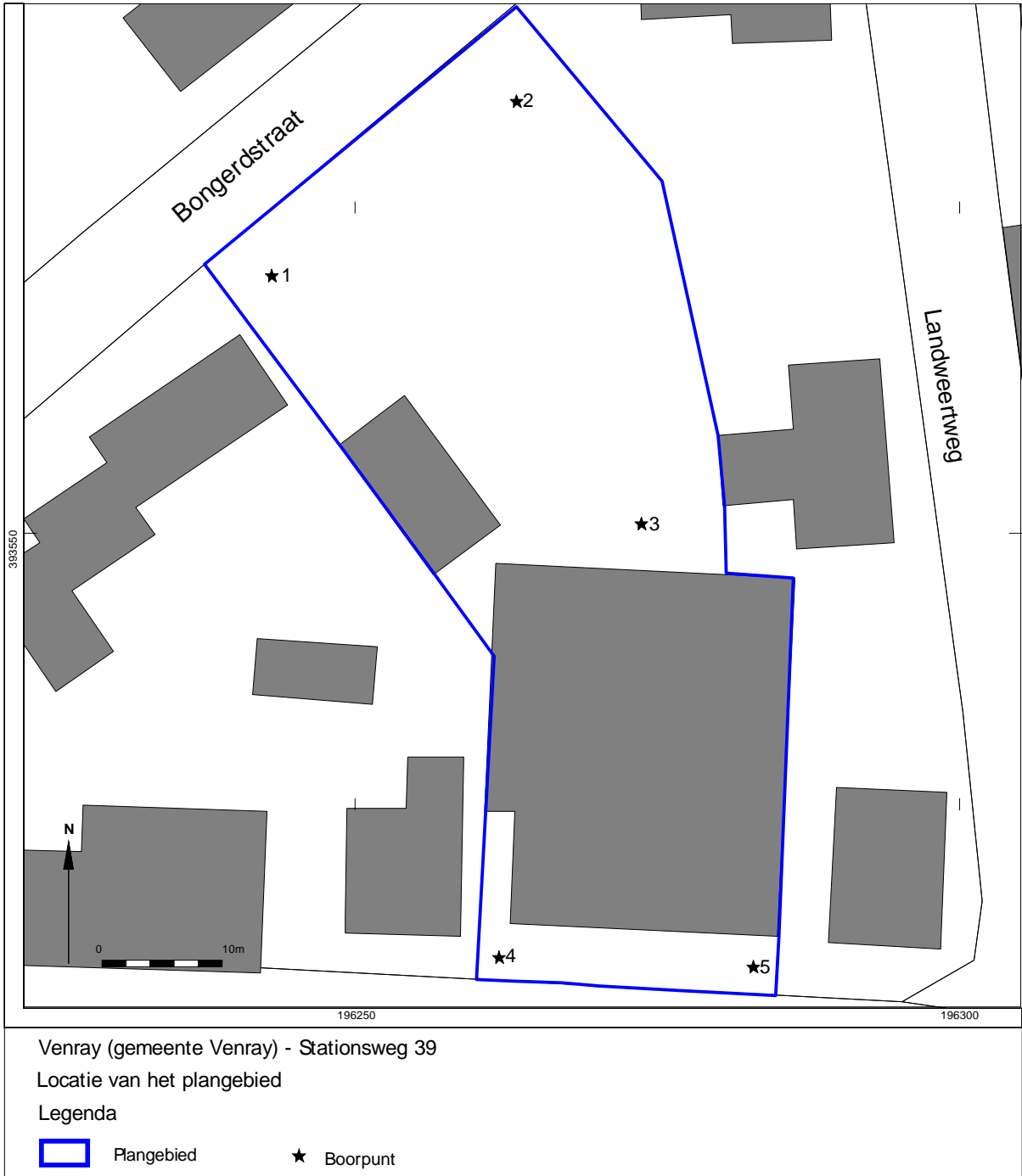
Gezien de geringe kans op archeologische resten binnen de onderzoekslocatie zijn er geen bezwaren tegen de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie. Geadviseerd wordt dan ook om de onderzoekslocatie vrij te geven. De archeologische meldingsplicht blijft echter bestaan. Mochten tijdens toekomstige graafwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dan dient dit onverwijld aan het bevoegd gezag, de gemeente Venray, te worden gemeld. Het bevoegd gezag beslist of de locatie definitief kan worden vrijgegeven.

Literatuur

Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.

Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0*. Amersfoort.

Mulder, E.F.J. de et al., 2003. *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

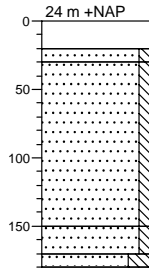

Afbeelding 2. Boorpuntenkaart. Door: J.J.A. Wijnen

Bijlage 1 Boorprofielen

Boring: 1

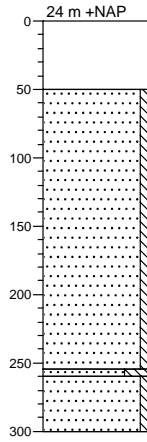
X: 196243
Y: 393571

0	Volledig asfalt
20	
30	Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk puinhoudend, donker bruingrijs, funderingslaag
	Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen baksteen, sporen sintels, grijsbruin, recente bout op 80 cm -mv, glas, geel gevlekt; vergraven
150	Zand, matig fijn, zwak siltig, geel, C-horizont
170	Zand, matig fijn, sterk siltig, grijs, C-horizont, roestvlekken
180	

Boring: 2

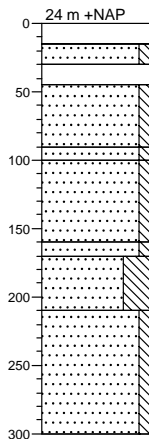
X: 196263
Y: 393586

0	Volledig puin
50	Zand, matig fijn, zwak siltig, licht beigegeel, opvulzand
255	Zand, matig fijn, uiterst siltig, beige, C-horizont
260	
300	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, C-horizont

Boring: 3

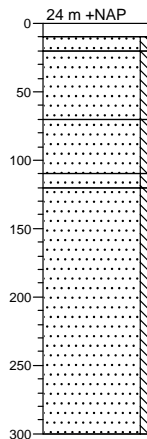
X: 196274
Y: 393551

0	Volledig asfalt
15	
30	Zand, matig fijn, zwak siltig, sterk baksteenhoudend, sterk puinhoudend, donker grijsbruin
45	Volledig baksteen
90	Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen baksteen, grijsbruin, vergraven
100	Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbeige, stukje aardewerk 20e eeuw, vergraven
160	Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbeige, C-horizont
170	Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, C-horizont
210	Zand, matig fijn, uiterst siltig, beige, C-horizont
	Zand, matig fijn, zwak siltig, geel, C-horizont
300	

Boring: 4

X: 196262
Y: 393515

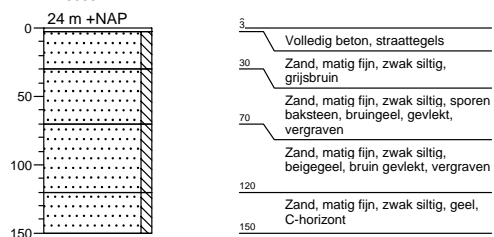

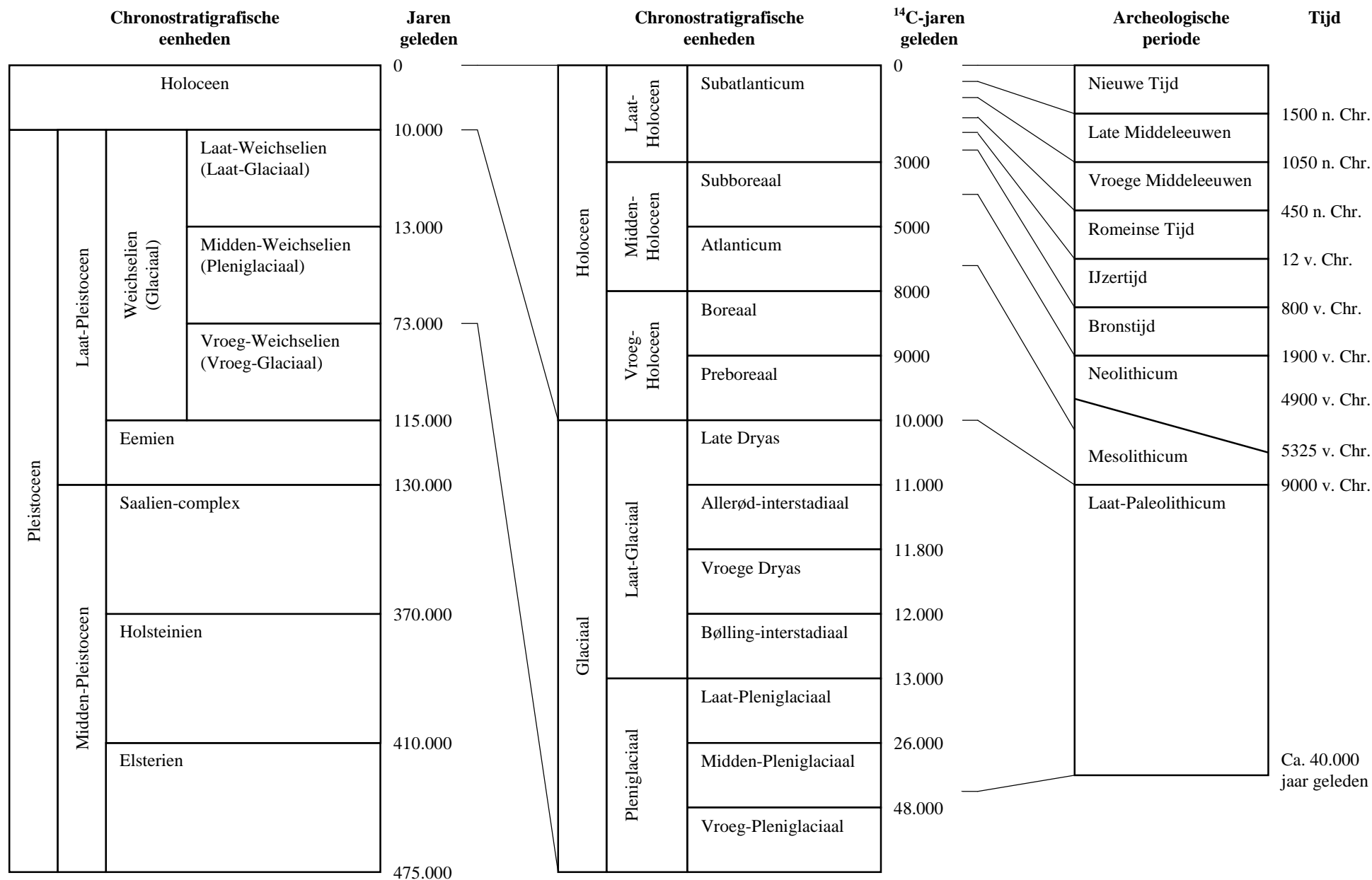
0	Volledig baksteen, bestrating
10	
20	Zand, matig fijn, zwak siltig, geelbeige, ophoogzand
70	Zand, matig fijn, zwak siltig, sporen baksteen, bruingrijs, geelgevekt, vergraven
	Zand, matig fijn, zwak siltig, grijsgeel, geelgevekt, vergraven
110	Zand, matig fijn, zwak siltig, geel, ijzerconcreties, bruingevekt, vergraven
120	Zand, matig fijn, zwak siltig, geel, C-horizont
300	

Bijlage 1 Boorprofielen

Boring: 5

X: 196283
Y: 393514

Bijlage 2. Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.